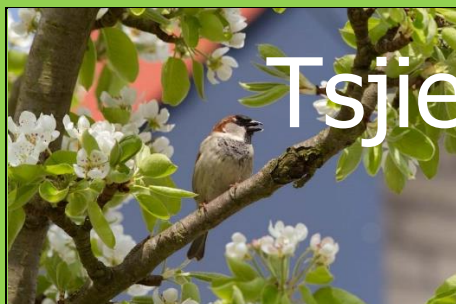

Tsjielp!!

50 jaar

Natuur- en Vogelwacht
Culemborg e.o.

Digitale nieuwsbrief editie mei 2025 – nr. 174

NVWC-activiteiten mei 2025

In mei workshop en excursie lieveheersbeestjes en ook de jeugd gaat op zoek naar lieveheersbeestjes.

Foto's Lionne van Drunen: Kennemerduinen 7-stip en schaakbordlieveheersbeestjes.

Mei t/m augustus

Lezingen: In mei, juni, juli, augustus geen lezing

Voor info een mailtje naar lezingcoor@nvwc.nl.

Eerstvolgende lezing: 17 september.

09+10-05-2025

Vogels in de buurt: Bijzondere Big Day en op zoek naar de wielewaal

Op vrijdag 9 mei om 19:00 uur begint de Big Day van de vogelwerkgroep. Deze is 22 uur lang tot zaterdag 17 uur. Hierin proberen teams van 2 personen zoveel mogelijk vogelsoorten waar te nemen in ons werkgebied, waarbij ze zich alleen met de fiets of lopend mogen verplaatsen. Degene met de meeste soorten wint de gouden snip. Gerrit Jan gaat dit jaar een bijzondere Big Day houden, namelijk een publieke. Iedereen mag bij hem aansluiten zo lang hij/zij wil: een uurtje, een avond of de hele dag.

Op zaterdag 19 mei om 9:00 uur is Gerrit Jan gewoon bij De Steenuil om zijn "normale" excursie te leiden, maar ook die zal in het teken staan van de Big Day én gaat de wielewaal worden gezocht.

Hij zal een Whatsapp-groep maken waar je je vooraf voor kunt aanmelden. In deze groep zal hij steeds updates geven waar hij is en kun je regelen om op een bepaald moment aan te sluiten.

Voor vragen kun je een mailtje (gjklop@gmail.com) of appje (0651148642) naar Gerrit Jan sturen. Zo kun je je ook aanmelden voor de Whatsapp-groep.

Plaats "normale" excursie: parkeerterrein bij De Steenuil, Steenovenlaan 20.

Tijd "normale" excursie: 10 mei v.a. 9:00 uur.

Plaats Big Day: volg de app.

Tijd Big Day: vrijdag 9 mei 19:00 uur t/m zaterdag 10 mei 17:00 uur.

26-05-2025

26 mei sluitingsdatum inleveren kopij Hak-al

NVWC-activiteiten mei 2025 (vervolg)

14-05-2025 en
17/18-05-2025

Lieveheersbeestjesworkshop (14 mei) en -excursie (17 of 18 mei)

Het leren herkennen van de meest algemene lieveheersbeestjes in Nederland door Lionne van Drunen.

Lieveheersbeestjes zijn kleurrijke en misschien wel de meest bekende kevers. Anders dan de meeste insecten hebben ze een positief imago. Voor veel van jullie is het een bekende groep! Maar wist je dat lieveheersbeestjes niet alleen maar schattig zijn? En dat er meer lieveheersbeestjes in jouw directe omgeving leven dan je nu denkt? Weet je hoe je die kunt vinden? En herken jij de verschillende soorten die in jouw tuin voorkomen? Tijdens deze workshop leer je het allemaal!

Op 14 mei geeft Lionne van Drunen een workshop over lieveheersbeestjes. Daar wordt behandeld:

- Hoe leeft een lieveheersbeestje?
- Hoe vind ik lieveheersbeestjes?
- Hoe herken ik een lieveheersbeestje?

Iedere deelnemer ontvangt tijdens de cursus een zoekkaart voor lieveheersbeestjes waarmee geoefend zal worden.

Lieveheersbeestjesexcursie

Op 17 of 18 mei (afhankelijk van het weer) wordt tijdens de excursie het geleerde in praktijk gebracht in de omgeving van De Steenuil. Hier kan je meerdere soorten lieveheersbeestjes vinden.

Workshop: woensdag 14 mei 2025.

Waar: De Steenuil, Steenovenslaan 20, 4101 AM Culemborg.

Tijd: 20.00 – 22.00 uur (u bent welkom vanaf 19.30 uur).

Kosten: €5.- cash te voldoen op 14 mei.

Aanmelden kan door een mailtje te sturen naar insectencoer@nvwc.nl met als onderwerp: lieveheersbeestjesworkshop.

Excursie: zaterdag 17 of zondag 18 mei 2025.

(tijdens de workshop zal de definitieve dag bekend gemaakt worden).

Waar: verzamelen op de parkeerplaats bij De Steenuil.

Tijd: 14:00- 16:00u uur.

Voor meer informatie: insectencoer@nvwc.nl t.a.v. Lionne van Drunen.

24-05-2025

Jeugdactiviteit Lieveheersbeestjes in Culemborg

Samen met Lionne van Drunen gaan de jeugdige Culemborgse natuurliefhebbers op zoek naar zoveel mogelijk soorten lieveheersbeestjes. We komen er vast achter hoe oud een lieveheersbeestje is. Kunnen we dit zien aan het aantal stippen, of is er een andere manier om hier achter te komen? We gaan het zien! Een locatie hebben we nog niet definitief gekozen. Hierover ontvangen jullie nog informatie via de app-groepen. We zien jullie graag op 24 mei! Tot dan.

Ga je mee? Laat het even weten via jeugdcoor@nvwc.nl en breng gerust een broertje of vriendinnetje mee.

Datum: 24 mei.

Tijd: 13:30 – 15:30 uur.

Brengen en halen: Komt in de app.

25-05-2025

Kunst- en natuurfair op Werk aan het Spoel

Biodiversiteitsdag 25 mei, 11:00 – 16:00 uur.

Het is de week van de biodiversiteit en dat zullen we weten. Zeker omdat de NVWC dit jaar 50 jaar bestaat gaan we er vol tegenaan. We gaan permanent op pad om de natuur in de omgeving van het Spoel te onderzoeken. Spannende wandelingen en safari's om de vogels, planten, vlinders, libellen, lieveheersbeestjes en allerlei andere mooie natuur te zien te krijgen. Vanaf 11.15 uur start er om de 45 minuten zo'n belevingstocht.

Het is een samenwerking met LekArt, de stichting die zich in Culemborg met kunst bezighoudt en er is een grote markt met kunst, natuur, heerlijke hapjes en drankjes, en heel veel informatie over natuur en cultuur in Culemborg en omgeving. Kinderen kunnen actief aan de slag om zaadbommetjes te maken en om allerlei andere natuur te ontdekken en ermee te werken.

Het geheel wordt muzikaal omlijst en het is een plek waar je zo een uur of vijf zoet kunt zijn. Kom ook langs en ga mee op ontdekkingstocht met de NVWC en bezoek de stands voor informatie en mooie materialen.

Tot dan! Zie ook de website van [LekArt](http://LekArt.nl).

NVWC-activiteiten mei 2025 (vervolg)

28-05-2025 t/m 01-06-2025

Hemelvaartkamp 2025

De tenten en caravans komen dit jaar te staan op [Camping Hoppenhof](#) in Peize. Het kamp begint op donderdag 29 mei, direct na het ontbijt. In de praktijk zullen de meeste kampgasten v.a. woensdagmiddag 28 mei arriveren. Zondag 1 juni zal het kamp worden beëindigd.

De Onlanden is de ideale bestemming voor ons jubileumkamp. Dit natuurgebied, met zijn moerassen, beekdalen en uitgestrekte open wateren, is boordevol leven. Van zeldzame vogels tot kleurrijke orchideeën en een landschap dat uitnodigt om eindeloos te verkennen, er is zoveel te ontdekken! Meer info bij kampcoor@nvwc.nl.

Nieuws uit de natuur (april)

Foto's waterbeestjes: driedoornige stekelbaars, Amerikaanse rivierkreeft, karperluis op dode kolblei, kleine watersalamander.

Waterbeestjes in Parijsch

Op zaterdag 12 april was het weer zover. Onze jaarlijkse activiteit passeerde weer de revue; op jacht naar waterbeestjes. Na een paar jaar in de Zump te hebben geschept, zijn we weer eens teruggekeerd naar de slootjes in Parijsch. Een paar jaar geleden vingen we hier van alles, waaronder een joekel van een snoek. Dit jaar liep het een klein beetje anders. Het bleek dat enkele weken voor onze komst, alle slootjes waren geschoond. Hierdoor vingen we veel minder waterbeestjes dan verwacht. Desondanks hadden we toch een hele leuke middag, met soorten zoals de tuimelaar, kleine modderkruiper, kleine watersalamander en driedoornige stekelbaars. Helaas bleek ook de rode Amerikaanse rivierkreeft het Culemborgse water te hebben bereikt. We vingen meerdere grote exemplaren van deze invasieve exoot. Een superleuke vondst was die van een karperluis op een dode kolblei. Het is niet zozeer een zeldzame soort, maar wel eentje die je niet zomaar vindt. Ze zijn klein, doorzichtig en zitten op glinsterende vissenschubben. Toch kreeg Arthur het voor elkaar het beestje te spotten. Superleuk!!!!

Afsluiting lezingenseizoen

In april was de afsluiting van het lezingenseizoen met een prachtige lezing van Rik Wever, medewerker van De Vlinderstichting. Hij vertelde zeer enthousiast over de micro's, dit zijn kleine nachtvlinders. In de praktijk moeilijk te zien en ook lastig op naam te brengen. Van de ruim 2400 soorten nachtvlinders die in Nederland voorkomen is een groot deel nog geen centimeter groot. Er zijn er zelfs die het moeten doen met vleugeltjes van ongeveer 2,5 millimeter. Ondanks dat ze zo ontzettend klein zijn, is het een zeer interessante groep met soms een heel aparte levenswijze. En ook nog: ze zijn prachtig! Als je ze van dichtbij bekijkt tenminste! Rik had van veel soorten prachtige foto's, ook wist hij van al deze soorten veel te vertellen. Hij toonde zich een zeer enthousiast verteller. Na de lezing konden liefhebbers nog een kijkje nemen in de natuurtuin, waar hij met 2 LED-emmers en een opstelling met een groot scherm nachtvlinders had gelokt, waarna ze op naam gebracht werden. In september start het lezingenseizoen weer.

Gevarieerde vangst in de nachtvlindervallen

In april werden al wat vaker de nachtvlindervallen gezet. Dat leverde naast de voorjaarsvliegen ook op: schedeldrager, dunvlerkspanner, haarbos, kameeltje, kleine wapendrager, berkeneenstaart, hagedoornvlinder, kleine beer, medicabeer, zilveren groenuil, lindeherculesje, zwartvlekdwergspanner en linde-, pauwoog- en populierenpijlstaart!

De aantallen varieerden van 7 vlinders/3 soorten (begin april) tot 32 vlinders/16 soorten (eind april).

Nieuws uit de natuur (april) vervolg

Prachtige film “ontdek de magie van de Biesbosch”

De Biesbosch, ontstaan na de Sint-Elisabethsvloed van 1421, is één van de weinige zoetwatergetijdengebieden. In de film wordt de geschiedenis getoond van rietwinning, visserij en griendcultuur tot een Nationaal Park waar biodiversiteit en waterbeheer centraal staan. Dieren zoals bever, zeearend en visarend hebben hier hun thuis gevonden. De flora en fauna wordt prachtig in beeld gebracht. Het is echt genieten!

Oud-boswachter en Biesbosch-expert Jacques van der Neut werd in coronatijd gevraagd om mee te werken aan deze film. Hij was zelf aanwezig om de film in te leiden en na afloop vragen te beantwoorden.

Nieuws van het bestuur

Ontwikkelingen Redichemse Waard

De Redichemse Waard is te koop. Mogelijk wordt de gemeente de nieuwe eigenaar, maar die wil de Waard zo snel mogelijk doorverkopen. [Meer info](#) in het artikel uit de Culemborgse Courant.

Ada Wille nieuw bestuurslid

Op woensdag 9 april vond de jaarvergadering van de NVWC plaats. Er waren 26 leden aanwezig. Onze voorzitter gaf uitleg over de ontwikkelingen van de vereniging en de natuur in Culemborg. Tevens werd de financiële situatie doorgenomen door de penningmeester. Na de pauze werd de documentaire “Het vergeten leven van Nederland” vertoond. Ruud Post nam afscheid van het bestuur. Zijn plaats wordt ingenomen door Ada Wille.

Kom jij ook naar de biodiversiteitsdag op 25 mei?

Zie hierboven in de agenda.

Extra handen nodig voor bestrijding reuzenberenklauw (RBK)

Ada Wille heeft 3 jaar geleden de reuzenberenklauwbrigade opgericht om de gemeente te helpen de RBK te bestrijden. Met vrijwilligers worden opkomende planten diep weggestoken. Mochten ze toch al in bloei zijn gekomen (de plant is 2-jarig) dan wachten ze tot de zaadsetting begint (het is een goede drachtplant) en knippen dan de koppen er uit (voordat de zaden gedroogd zijn en gaan vallen) en die worden in zakken verzameld en door de gemeente afgevoerd.

De RBK is een invasieve soort die door zijn grote blad zoveel schaduw geeft dat andere kruiden verdwijnen. Aanraking met de blote huid kan in combinatie met UV brandblaren geven, dus voorzichtigheid en de juiste kleding is noodzaak. 1 bloemkop heeft duizenden zaden die 7 jaar kiemkrachtig blijven. De brigade probeert te voorkomen dat de ‘hotspots’ die er al zijn zich naar de omgeving verspreiden en hopen de komende jaren die plekken RBK-vrij te krijgen.

Momenteel zijn er vooral vrijwilligers uit en in oost bezig, maar omdat de plant zich nog explosief aan het verspreiden is kunnen we overal extra handen gebruiken die in hun eigen omgeving aan de slag willen gaan. Meer info en instructies: Ada Wille, info@adawille.nl.

[Zie hier](#) “Hoe herken je de RBK?”

Eerstvolgende vergadering: maandag 26 mei.

Activiteiten en berichten van anderen

Stroomhuis Neerijnen: 10 mei Excursie “Vroege vogels”

Een vogelexcursie op Landgoed Waardenburg-Neerijnen, 's morgen al bij het krieken van de dag. Aanvang 6:00 uur (rond zonsopkomst). Dan zijn de zangers het meest actief. De excursie wordt geleid door ervaren IVN natuurgidsen. Duur: ruim twee uur. Na afloop staat er in de Brasserie Het Stroomhuis een smakvol ontbijt klaar.

[Hier meer](#) info en aanmelden.

Natuur- en Vogelwacht De Vijfheerenlanden:

- 1 mei Struinen langs de Linge.

Wandelexcursie waar moerasvogels centraal staan.

Vertrek 8:00 uur, duur ca. 2,5 uur.

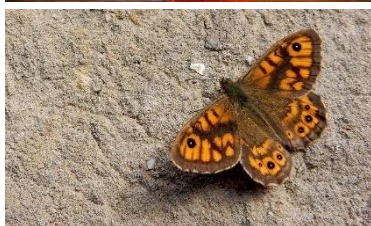
- 4 en 25 mei Vogels kijken bij Everdingen o.l.v. Eduard Polfliet.

Vertrek 9:00 uur bij Werk aan het Spoel, Culemborg.

- 17 mei Vijfheerenlanden fietstocht.

[Hier meer](#) info over bovenstaande activiteiten.

Activiteiten en berichten van anderen (vervolg)

IVN West-Betuwe:

- 2 mei Avondwandeling door Heemtuin in Geldermalsen. Bij de aanleg van de Heemtuin in de jaren '70 zijn allerlei Betuwse landschapselementen verwerkt. Denk aan hoogstamfruit, wilgen, grienden, walnoten, meidoornhagen, maar ook een knuppelpad en een elzenbroekbos. Aanvang 19:00 uur, duur max. 1,5 uur. [Hier meer](#) info en aanmelden.

- 31 mei: Wandelexcursie in de Tichelgaten bij Buren. De Tichelgaten – bij mensen in en rond Buren beter bekend als “de Put” en is gevormd door afgraving van klei voor de productie van stenen. Daardoor is een kalkhoudende zandige afzetting tevoorschijn gekomen. Samen met het kwelwater zorgt het voor een voedingsbodem voor speciale planten. de IVN-natuurgidsen vertellen je over het landschap, de planten, de insecten zoals libellen en waterjuffers en wat er verder te zien valt. Tijf: 10:00-12:00 uur. [Hier meer](#) info en aanmelden.

Staatsbosbeheer: Wandelroute Landgoed Soelen

Een landgoed dat zich kenmerkt door de afwisseling van bos, akkers, weiden en fruitboomgaarden. Deze wandeling heeft als thema ‘Van boom tot bos’. Als je onderweg de QR-codes scant, weet jij naderhand bijvoorbeeld waarom er twee paar bomen vlak naast elkaar staan op het romantische paadje, of wie er allemaal profiteren van dood hout! Leuk voor kinderen én volwassenen. [Hier meer](#).

Werk aan het Spoel:

- 4 mei en 1 juni Rondleiding “Lek in de verdediging”. Vanaf Werk aan het Spoel, over de Lek met het Liniepontje naar Werk aan de Groeneweg. Met aandacht voor de uiterwaarden, de Lek, de zichtbare restanten van de Waterlinie en verhalen van de geschiedenis van dit gebied. Tijd: 13.30 – 16.30 uur. Meer info en aanmelden voor [4 mei](#) en [1 juni](#).
- 25 mei Fair op het Spoel i.s.m. NVWC en LekArt. Zie boven in agenda.

Uit@waarde: Vaarschema Liniepont mei

Vaarschema mei: Elke zaterdag en zondag + 29/30 (Hemelvaart). [Hier meer](#).

Stadsboerderij Caetshage: 15 mei Velt plantjesruilmarkt

Of het nou om sierplanten, kruiden, groenten of zaden gaat, alles kan worden ingebracht en meegenomen. Het kan gaan om stekjes, zaailingen van bloemen of groenten of delen van vaste planten die u over hebt na het scheuren of vernieuwen, alles is welkom. Ook stekjes van kamerplanten. Tuinliefhebbers die geen plantjes hebben om te ruilen zijn ook welkom. Het ruilen gaat volgens het principe van een Free-Library: je zet neer wat je kwijt wil en je kunt andere planten en zaden meenemen. Er wordt dus niet met geld gehandeld. Tijd: 10:00–12:30 uur.

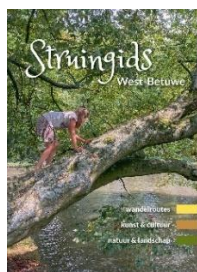
De Vlinderstichting: 16 t/m 18 mei Argusogen gezocht

De trots van het boerenland, dat was de argusvlinder. Was, want sinds 1990 is deze vlindersoort met 98% afgenomen. Nog even en deze iconische vlinder is voorgoed uit ons landschap verdwenen. En dat mag niet gebeuren, vindt De Vlinderstichting. Tel daarom mee van 16-18 mei met het jaarlijkse argusvlindertelweekend. Iedereen kan meetellen om de huidige situatie van het zorgenkindje onder de Nederlandse graslandvlinders in kaart te brengen. [Hier meer](#).

Tuintelling: 23 t/m 25 mei Vleermuistuintelling

Ga tijdens de tellingsdagen buiten zitten vanaf zonsondergang totdat het donker is. Zoek daarvoor een plek met vrij zicht op een stuk hemel zodat je de vleermuizen kunt zien vliegen. Liefst ook met zicht op een boom of wat struiken, want daar vliegen vleermuizen graag dichtbij. Noteer hoeveel vleermuizen je tegelijk hebt gezien en van welke soort. Geef de aantallen door via [deze website](#). Hier vind je ook een zoekkaart.

NIUWSBERICHTEN

Struingids: Struingids West-Betuwe is uitgekomen

Emmie Nuijen en Jan van de Berg hebben geprobeerd het karakter van de streek zo goed mogelijk te vatten. Ze zijn weer op zoek gegaan naar mensen in het gebied die zich inzetten voor landschap, natuur en cultuur én natuurlijk naar interessante stukken natuur. De waaloever, het prachtige stuk Linge en de lageregelegen natuurgebieden in de komgronden komen aan bod. Voor kinderen staan er een ontdekkingstocht en andere ideeën in.

Deze 5e Struingids is binnenkort op diverse plekken in de gemeente af te halen en te [bestellen via de website](#) van de Struingids. Daar is ook een digitaal exemplaar voor iedereen in te zien.

Activiteiten en berichten van anderen (vervolg)

RAVON:

- [Download hier](#) "Kijk op Exoten: nr. 48.
Met o.a. wasbeerhond is nu echt gearriveerd en einde groei nijlgans?"
- [Download hier](#) "Schubben en slijm" nr. 58.
Met o.a. Ravon lanceert jongerenprogramma.
- [Download hier](#) "RAVON Balans 2024".
Hoe gaat het met de amfibieën, reptielen en vissen in Nederland.

Vogelbescherming: [Beleef de lente](#)

De eerste jonge kieviten en de vierde jonge slechtvalk zijn uit het ei, jonge bosuilen zijn geringd, vrouw koolmees broedt w.s. op zeven eitjes. Volg nu ook de tapuit. Voor het eerst is de tapuit live te volgen via een webcam. Natuurliefhebbers kunnen meekijken in een bijzonder nest op Texel, diep verscholen in een verlaten konijnenhol in de open duinnatuur. Deze prachtige zangvogel broedt onder de grond, wat het moeilijk maakte om het broedgedrag van zo dichtbij te volgen. [Hier meer](#). Nog een primeur: een livestream van de woelmuis! 2025 is door de Zoogdiervereniging uitgeroepen tot het Jaar van de Woelmuis. Een mooie kans om daar via een livestream aandacht aan te besteden. [Hier meer](#).

De Vlinderstichting: "Toekomst voor Natuur" afl. 82 en 83.

Beluister de podcasts van Anthonie Stip (april).

[Afl. 83](#) – Rewild: een nieuwe toekomst voor de Noordzee.
Met Emilie Reuchlin.

[Afl. 82](#) – Paardenbloemen: het goud van de Nederlandse flora?
Met Karst Meijer en Erik van den Ham.

Nature Today:

- Vlinderstand verder gedaald – ook afname algemene soorten.
Tussen 1992 en 2024 zijn vlinderpopulaties gemiddeld met 56 procent afgenomen. De vlinderstand daalde voor het tiende jaar op rij en bereikte in 2024 het laagste niveau sinds de start van de tellingen. Ook worden algemeen voorkomende soorten (icarusblauwtje, groot koolwitje, steeds minder waargenomen. [Hier meer](#).
- Vijf Nationale vogelweek 10 t/m 18 mei.
Ga mee wandelen met een excursieleider. Wil je het liefst alleen zijn in de natuur? Ga dan zelf op pad. [Hier meer](#).
- Duizend vogelkijkgebieden in Nederland op de kaart.
Op Birdingplaces vind je duizenden vogelkijkplekken in Nederland, de rest van Europa en wereldwijd. Lokale vogelaars hebben de beschrijvingen aangeleverd. Nederland loopt daarbij voorop. Afgelopen maand kwam vogelkijkgebied nummer 1000 in Nederland online. [Hier meer](#).

Colofon

Verschijsning	Het NVWC-bestuur stelt "Tsjiepl!" samen voor NVWC-leden en belangstellenden. "Tsjiepl!" verschijnt aan het begin van elke maand, m.u.v. augustus en wordt verzonden aan ruim 650 mailadressen.
Aan- en afmelden	Voor aan- en afmelden op "Tsjiepl!" stuur je een e-mail aan: nieuwsbrief@nvwc.nl . Ook voor het doorgeven van een gewijzigd mailadres.
Lid of donateur worden	Wilt u meer informatie over de NVWC, stuur een e-mail naar bestuur@nvwc.nl . Wilt u lid worden of donateur, klik hier voor meer informatie.
Foto's en illustraties	Lionne van Drunen (Kennemerduinen 7-stip en schaakbordlieveheersbeestjes, excursie), Han Sloots (winnaars gouden snip), Wikipedia (wielewaal, ontwikkeling lieveheersbeestje), Kars Veling (workshop, lindepilstaart, bakfiets, argusvlinder, groot koolwitje), JandirK Buizer (groot dikkopje), Wim Rubers (blauw walstro), Gijsje van Ingen (grote tent en kooktent, Caatje, vogels kijken), Maartje en Ewoud vd Ploeg (driedoornige stekelbaars, Amerikaanse rivierkreeft, karperluis op een dode kolblei, kleine watersalamander), Johan de Kruij (laken tijdens lezing micro's), De Fransche School (poster Biesbosch), Jouke Altenburg (Redichemse Waard, jonge vos, huismus), Ecopedia (RBK), Camiel Heunks (zonsopgang), Jurgen Geven (kleine zwanen, rosse woelmuis), Petra Ringenaldus (Heemtuin), Hans Kunstman (weidebeekjuffer), Narda Robeer (nijlgans).
+Copyright	Berichten uit deze nieuwsbrief mogen uitsluitend integraal en met bronvermelding worden overgenomen. Foto's mogen niet zonder toestemming vooraf worden gebruikt.